

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/3094. számú
törvényjavaslat
a termőföld védelméről**

Előadó:

**Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter**

Budapest, 2007. május

2007. évi ...törvény
a termőföld védelméről

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. §

(1) A törvény hatálya kiterjed a termőföldre, valamint – ha e törvény így rendelkezik – a termőföldnek nem minősülő ingatlanokra.

(2) E törvény a termőföldek hasznosítására, a földvédelemre, a földminősítésre és a talajvédelemre vonatkozó rendelkezéseket állapítja meg.

(3) A termőföldre vonatkozó rendelkezéseket – a földvédelemre e törvényben megállapított szabályok kivételével – alkalmazni kell a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi földre is.

(4) E törvény hatálya nem terjed ki

- a)* az erdő létesítésére, rendeltetésére, kezelésére, használatára, értékelésére és megszüntetésére, az erdőgazdálkodásra, az erdő védelmére, az erdő művelési ágú földrésztetek belterületbe vonására, az erdő művelési ágának megváltoztatására, időleges igénybevételére és termelésből való kivonására, továbbá az ezekkel kapcsolatos térítési díj és bírság megfizetésére és az erdővagyon védelmére;
- b)* a föld mint környezeti elem védelmére.

(5) A természetvédelmi oltalom alatt álló termőföldre – ha a természet védelméről szóló törvény másként nem rendelkezik – e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) E törvény rendelkezéseit más törvények talajvédelmi előírásaira figyelemmel kell alkalmazni.

(7) Ahol jogszabály zártkertre vonatkozó rendelkezést tartalmaz, ott a továbbiakban zártkerten a külterületi földet kell érteni.

Fogalom-meghatározások

2. §

E törvény alkalmazásában

a) termőföld: a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény (a továbbiakban: Tft.) 3. § *a)* pontjában meghatározott földrészlet;

b) mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld: a Tft. 3. § *f)* pontjában meghatározott földrészlet;

c) termőföldnek nem minősülő ingatlan: a Tft. 3. § *q)* pontjában meghatározott földrészlet;

d) földvédelmi eljárás: a termőföld mennyiségi védelmének érvényre juttatásával, valamint a termőföld más célú hasznosításának engedélyezésével kapcsolatos hatósági eljárás;

e) igénybevevő: termőföldet – engedéllyel vagy engedély nélkül – más célra hasznosító magánszemély, jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet;

f) átlagos minőségű termőföld: az adott település azonos művelési ágú termőföldjeinek 1 hektárra vetített aranykorona értékeinek átlaga;

g) mezőgazdasági tevékenység: a Tft. 3. § *k)* pontjában meghatározott tevékenység;

h) talaj: feltételesen megújuló természeti erőforrás, amely egyben a mező- és erdőgazdasági termelés alapvető termelő eszköze, a Föld szilárd felszínének élő közege, amelynek a legfontosabb tulajdonsága a termékenység;

i) talajvédelem: a termőföld termékenységének és minőségének megóvása, javítása, fizikai, kémiai és biológiai romlásának megelőzése;

j) humuszos termőréteg: a talaj felső, biológiailag aktív, szerves anyagot tartalmazó rétege;

k) ültetvény: az ingatlan-nyilvántartásban szőlő, gyümölcsös, továbbá fásított terület művelési ágban nyilvántartott földrészlet;

l) talajvédelmi terv: a talajvédelmi hatósági eljárásokat megalapozó szakanyag.

II. Fejezet

A FÖLDHASZNOSÍTÁS, A FÖLDVÉDELEM ÉS A FÖLDMINŐSÍTÉS

A termőföld hasznosítása

A művelési ág megváltoztatása

3. §

A termőföld művelési ágának megváltoztatását – az erre vonatkozó külön jogszabály rendelkezéseinek megfelelően – be kell jelenteni az ingatlanügyi hatóságnak, amely a bejelentés elmulasztása esetén földvédelmi bírsággal sújtja a földhasználót.

4. §

Ha a földhasználati nyilvántartásban nincs bejegyzett földhasználó, a földvédelmi bírságot a tulajdonossal (az állam tulajdonosi jogait gyakorló szervvel, vagyongazdálkodóval) szemben kell kiszabni. Ha az érintett földrészletnek a földhasználati nyilvántartás szerint több földhasználója van, illetőleg az érintett földrészlet közös tulajdonban áll, a földvédelmi bírság megfizetésének kötelezettsége a földhasználókat, illetőleg a tulajdonosokat egyetemlegesen terheli.

Hasznosítási kötelezettség, ideiglenes hasznosítás, mellékhasznosítás

5. §

(1) A földhasználó – ha e törvény másként nem rendelkezik, választása szerint – köteles a termőföldet művelési ágának megfelelő termeléssel hasznosítani, vagy termelés folytatása nélkül a talajvédelmi előírások betartása mellett a gyomnövények megtelepedését és terjedését megakadályozni (hasznosítási kötelezettség).

(2) Szőlőt és gyümölcsöst a művelési ágának megfelelő termeléssel kell hasznosítani.

(3) Ha a termőföld más célú hasznosítását engedélyezték, a földhasználó köteles a termőföld engedélyezett célú felhasználásáig a hasznosítási kötelezettségét teljesíteni (ideiglenes hasznosítás).

(4) A földhasználó köteles a termőföldnek nem minősülő ingatlanon a növényzet gondozását rendszeresen elvégezni, ha ez az ingatlan más célú hasznosításának megfelelő terület-felhasználást nem akadályozza, illetőleg nem korlátozza (mellékhasznosítás).

(5) Az (1)–(4) bekezdésben előírtakat az ingatlanügyi hatóság rendszeresen ellenőrzi. Mulasztás esetén az ingatlanügyi hatóság földvédelmi bírsággal sújtja a földhasználót. Ha a földhasználati nyilvántartásban nincs bejegyzett földhasználó, a földvédelmi bírságot a tulajdonossal szemben kell kiszabni. Ha az érintett

földrészletnek a földhasználati nyilvántartás szerint több földhasználója van, illetőleg az érintett földrészlet közös tulajdonban áll, a földvédelmi bírság a földhasználókat, illetőleg tulajdonosokat egyetemlegesen terheli.

Az újrahajosítás

6. §

(1) A más célú hasznosítás megszüntetése után az igénybevevő köteles a területet mező- vagy erdőgazdasági művelésre alkalmassá tenni, és annak hasznosításáról gondoskodni (újrahajosítás).

(2) A más célú hasznosítás megszüntetését az igénybevevő köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. A bejelentéshez mellékelni kell az újrahajosítás érdekében elvégzendő munkákra készített tervet. A bejelentés elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság földvédelmi bírsággal sújtja az igénybevevőt.

(3) Művelés alól kivett terület újrahajosítására készített tervet – a bányaterületekre vonatkozó tervek kivételével – az ingatlanügyi hatóság hagyja jóvá, és az erről szóló határozatában

a) megállapítja az újrahajosítás célját, valamint

b) előírja az újrahajosítás érdekében az igénybevevő kötelezettségeit.

(4) Az újrahajosítást az ingatlanügyi hatóság a talajvédelmi hatósággal lefolytatott közös helyszíni szemlével ellenőrzi.

A termőföld védelme

Földvédelmi eljárás

7. §

(1) A földvédelmi eljárást az ingatlanügyi hatóság folytatja le.

(2) Az ingatlanügyi hatóság a földvédelmi eljárás során minden esetben helyszíni szemle alapján dönt. Az ingatlanügyi hatóság az eljárásban közreműködő külön jogszabályban meghatározott szakhatóságokat értesíti a helyszíni szemle tényéről és időpontjáról. A helyszíni szemlén résztvevő szakhatóságok az állásfoglalásukat a helyszíni szemlééről felvett jegyzőkönyvbe is foglalhatják.

(3) A hivatalból indult, illetőleg folytatott földvédelmi eljárás során a helyszíni szemle és a műszeres vizsgálatok költségei, továbbá a tényállás tisztázása során felmerült személyi és dologi költségek egyéb eljárási költségnek minősülnek.

8. §

(1) Ha más hatóságok engedélyezési eljárásaiban az ingatlanügyi hatóság szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételel történjen.

(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy az érintett és szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza. A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet.

A termőföld (időleges, illetőleg végleges) más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályok

9. §

(1) Ingatlanügyi hatósági engedéllyel lehet termőföldet más célra hasznosítani. Az engedély hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól. Az ingatlanügyi hatóság engedélye nem mentesít a külön jogszabályok szerint szükséges más hatósági engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

(2) Más hatóságok a termőföldet érintő engedélyezési eljárásuk során kötelesek meggyőződni arról, hogy rendelkezésre áll-e a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat. Termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat hiánya esetén a hatóságnak – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 32. § (1) bekezdése alapján – az eljárást fel kell függesztenie.

(3) A más célú hasznosítás megkezdésének napját az igénybevevő köteles előzetesen az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. Ennek elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság az igénybevevőt földvédelmi bírsággal sújtja.

10. §

(1) Termőföld más célú hasznosításának minősül:

a) a hasznosítási kötelezettségtől történő olyan időleges vagy végleges eltérés, amellyel a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra alkalmatlanná válik;

b) termőföld belterületbe vonása;

c) az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény hatálya alá nem tartozó üzem-, majorfásítás, valamint az út, vasút és egyéb műszaki létesítmény tartozékát képező fásítás telepítése.

(2) Nem minősül a termőföld más célú hasznosításának a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény hatálya alá tartozó, a részarány földkiadási eljárás során, továbbá a részarány földkiadási eljárásban keletkezett osztatlan közös tulajdonok megszüntetése során keletkező új földrészeket megközelítését szolgáló utak kialakítása.

(3) A termőföld más célú hasznosítása időleges vagy végleges lehet.

11. §

(1) Termőföldet más célra csak kivételesen – elsősorban a gyengébb minőségű termőföld igénybevételeivel – lehet felhasználni.

(2) Az átlagosnál jobb minőségű termőföldet más célra hasznosítani csak időlegesen, illetőleg helyhez kötött igénybevétele céljából lehet. A termőföldnek hulladéklerakó céljára történő igénybevétele esetén a környezetvédelmi és természetvédelmi követelmények betartása mellett, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföld más célú hasznosítása engedélyezhető.

(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából helyhez kötött igénybevételeknek kell tekinteni különösen a meglévő létesítmény bővítését, közlekedési és közmű kapcsolatainak kiépítését, valamint a bányauzemet és az egyéb természeti kincsek kitermeléséhez szükséges létesítmény is.

(4) Az igénybevételek az indokolt szükségletnek megfelelő legkisebb területre kell korlátozni.

12. §

- (1) A más célú hasznosítás iránti kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) az érintett földrészek helyrajzi számát;
 - b) a más célú hasznosításhoz szükséges teljes területigényt;
 - c) a más célú hasznosítás pontos célját;
 - d) az igénybevevő megnevezését és lakcímét (székhelyét).
- (2) A kérelemhez mellékelni kell:
- a) az ingatlan-nyilvántartási térképnek a más célú hasznosításra tervezett területet feltüntető másolatát és az ehhez tartozó terület-kimutatást, kivéve, ha a kérelem kizárólag az érintett földrészlet(ek) teljes területére vonatkozik;
 - b) a 21. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozatot a járulékmentesség igénybevételéhez.

13. §

- (1) A termőföld más célú hasznosítására kiadott engedély, ha e hasznosítás megkezdésére négy év alatt nem kerül sor, érvényét veszti. Érvényét veszti az engedély akkor is, ha az engedély jogosultja írásban nyilatkozik arról, hogy az engedélyben foglalt jogosultságáról lemond. A lemondás miatt bekövetkező érvénytelenítésről az ingatlanügyi hatóság határozatot hoz, és azt közli a jogerős engedélyező határozatról értesültekkel.
- (2) A határozat érvényességi idején belül azonos területre benyújtott más célú hasznosítás iránti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.
- (3) A honvédelmi vagy rendészeti feladatok ellátásával kapcsolatos más célú hasznosításra külön jogszabályok rendelkezései az irányadóak.
- (4) Az ingatlanügyi hatóság a végleges más célú hasznosítás engedélyezéséről szóló jogerős határozatát tájékoztatás céljából közli a talajvédelmi hatósággal és az illetékes települési – a fővárosban a kerületi – önkormányzattal (a továbbiakban: önkormányzat) is.

Az időleges más célú hasznosítás

14. §

- (1) A termőföld-igénybevétel akkor minősül időleges más célú hasznosításnak, ha az érintett területen
- a) a lábon álló termény megsemmisül, vagy
 - b) termés kiesés következik be, vagy

- c) az időszerű mezőgazdasági munkák akadályozására kerül sor, vagy
- d) a talajszerkezet károsodik.

(2) A termőföld időleges más célú hasznosítása csak meghatározott időre, legfeljebb 5 évre engedélyezhető. Az időlegesen más célra hasznosított termőföldön – az engedélyező határozatban megállapított határidő lejártáig – az igénybevevő köteles az ingatlan-nyilvántartásban rögzített előző állapotot helyreállítani, és a termőföldet mező- vagy erdőgazdasági termelés céljára alkalmassá tenni (a továbbiakban: eredeti állapot helyreállítása).

(3) Az időleges más célú hasznosítás akkor engedélyezhető, ha a kérelemhez a 12. § (2) bekezdésében foglaltakon túl mellékelik a terület eredeti állapotának helyreállítására készített tervet, amely előírja a helyreállításhoz szükséges munkák elvégzését.

(4) Az eredeti állapot helyreállítását az ingatlanügyi hatóság a talajvédelmi hatósággal lefolytatott közös helyszíni szemlével ellenőrzi. Ha az ingatlanügyi hatóság az eredeti állapot helyreállítását elfogadta, ezzel egyidejűleg határozatot hoz a fizetendő földvédelmi járulékról és – szükség esetén – a bírságról. Ha az ingatlanügyi hatóság a helyreállítást nem fogadja el, határozatot hoz, melyben újabb határidő megjelölésével a helyreállítás érdekében szükséges további munkák elvégzését írja elő.

(5) Időleges más célú hasznosításnak kell tekinteni a villamos berendezések elhelyezését biztosító használati jog, a vezetékjog, a vízvezetési és bányaszolgalmi jog olyan gyakorlását is, amely a termelés folytatását, illetőleg a talajvédelmi előírások betartását nem teszi lehetővé. Ezen időleges más célú hasznosítás nem engedélyköteles; a más célú hasznosítást az említett jog gyakorlásának megkezdésétől számított nyolc napon belül a jogosult köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. Ugyanígy kell eljárni az azonnali intézkedés megtételét igénylő veszélyhelyzet (havaria) esetén történő időleges termőföld-igénybevétel során. A bejelentés elmulasztása esetén a földvédelmi járulékon felül, annak háromszoros összegét földvédelmi bírsággént kell megfizetni.

A belterületbe vonásra, mint a végleges más célú hasznosítás egyik esetére vonatkozó külön szabályok

15. §

(1) A belterületbe vonás esetén a 9–13. §-ban foglaltakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Külterületi termőföld belterületbe vonása iránti kérelmet kizárólag az önkormányzat terjeszthet elő. A kérelem megalapozottságát az önkormányzatnak –

az érintett földrészletek helyrajzi számait és a terület-felhasználási célt tartalmazó – képviselő-testületi döntéssel, valamint a településszerkezeti terv kivonatával kell igazolnia. A kérelemhez az önkormányzatnak mellékelnie kell arra vonatkozó írásbeli nyilatkozatát, miszerint a földrészleteket az (5) bekezdés szerint kívánja belterületbe vonni.

(3) Belterületi, illetőleg beépítésre szánt területi felhasználásra kerülő területek folyamatosan, a településfejlesztés megvalósításától függően vonhatók a belterületbe.

(4) Belterületbe vonás iránti kérelem elbírálása során elutasítási ok lehet, ha a kérelemmel érintett termőföldek nem szomszédosak belterületi földrészletekkel, továbbá a kérelmezett, az átlagosnál jobb minőségű termőföldek mellett gyengébb minőségű termőföldek is szomszédosak belterületi földrészletekkel. E bekezdés alkalmazása során szomszédos földrészleteknek minősülnek azok a földrészletek is, amelyeket önálló helyrajzi számon nyilvántartott út (árok, csatorna) választ el a belterülettől.

(5) El kell utasítani a belterületbe vonás iránti kérelmet, ha az nem olyan földrészletekre vonatkozik, amelyeket az önkormányzat a településszerkezeti tervben meghatározott célra 4 éven belül ténylegesen felhasználni tervez.

(6) Új község alakítása, településegysítés megszüntetése esetén a belterületbe vonás során a (2) bekezdés utolsó mondatát, továbbá a (3)–(5) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

Más célú hasznosítás engedély nélkül

16. §

(1) A más célra engedély nélkül hasznosított termőföldet eredeti állapotába helyre kell állítani, kivéve, ha az ingatlanügyi hatóság – földvédelmi szempontok mérlegelése alapján, indokolt esetben – kérelemre a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárul. A más célú hasznosítás folytatására irányuló kérelmet az engedély nélküli más célú hasznosítással kapcsolatos első ingatlanügyi hatósági intézkedés közlésétől számított 30 napon belül lehet előterjeszteni. Az igénybevevőnek a kérelemhez mellékelnie kell a tulajdonos, illetőleg haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvező hozzájáruló nyilatkozatát.

(2) Az engedély nélküli más célú hasznosítás miatt indult eljárást az igénybevevővel szemben kell lefolytatni. Az igénybevevő személyének megállapítása céljából az ingatlanügyi hatóság a tulajdonost (haszonélvezőt) nyilatkozat megtételére hívhatja fel. Ha az igénybevevő személyének

megállapítására irányuló eljárás eredménytelen, úgy az igénybevevőnek a tulajdonost (haszonélvezőt) kell tekinteni.

- (3) Termőföld engedély nélküli hasznosításának minősül, ha
- a) a más célú hasznosítás megkezdésekor az engedélyezés még nem történt meg, vagy
 - b) az igénybevevő az engedély előírásaitól eltérően hasznosítja más célra a termőföldet.

(4) Ha az igénybevevő a részére engedélyezett más célú hasznosításnál nagyobb területnagyságban vesz igénybe termőföldet, az ingatlanügyi hatóság az engedély nélküli más célú hasznosítással kapcsolatos eljárást csak a korábban kiadott érvényes engedélyben meghatározott területnagyságot meghaladóan igénybe vett területre folytathatja le.

(5) Mellőzni kell az engedély nélküli más célú hasznosítással kapcsolatos eljárás lefolytatását, ha a (3) bekezdésben foglalt valamelyik eset 10 éve bekövetkezett. A 10 éves időtartam beálltának bizonyítása az igénybevevőt, illetőleg a tulajdonost (haszonélvezőt) terheli.

17. §

(1) Ha a termőföld más célú hasznosításával kapcsolatban az eredeti állapot helyreállítását elrendelték vagy az ingatlanügyi hatóság a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárult – a (2) bekezdésben foglalt esetet kivéve –, a földvédelmi bírságot és a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosításáért a földvédelmi járulékot meg kell fizetni.

(2) Ha az azonnali intézkedés megtételét igénylő veszélyhelyzet (havaria) esetén történő termőföld-igénybe vétel alapján az eredeti állapot nem állítható helyre, a más célú hasznosítás folytatásához való hozzájárulás mellett az ingatlanügyi hatóság kizárólag a termőföld végleges más célú hasznosításáért fizetendő földvédelmi járulék kiszabásáról rendelkezik.

(3) Az eredeti állapot helyreállítását – határidő megjelölésével – az ingatlanügyi hatóság határozattal rendeli el.

(4) A kötelezett az eredeti állapot helyreállítását – annak elvégzését követő 8 napon belül – köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. A bejelentés alapján az ingatlanügyi hatóság helyszíni szemlét tart, a helyreállítás elfogadása esetén dönt a fizetendő földvédelmi járulék és bírság kérdésében, vagy újabb határidő megjelölésével a helyreállítás érdekében szükséges további munkák elvégzését írja elő. A helyszíni ellenőrzésről értesíteni kell az engedélyezési eljárásban egyébként közreműködő, külön jogszabályban meghatározott szakhatóságokat is.

(5) Ha az ingatlanügyi hatóság a más célú hasznosítás folytatásához hozzájárult, ezzel egyidejűleg rendelkezik a fizetendő földvédelmi járulékról és bírságról.

(6) Az ingatlanügyi hatóság az eredeti állapot helyreállításának elrendeléséről, illetőleg a más célú hasznosítás folytatásához való hozzájárulásról szóló határozatát tájékoztatás céljából közli a talajvédelmi hatósággal és az illetékes önkormányzattal is.

A földvédelmi eljárás igazgatási szolgáltatási díja

18. §

(1) Az első fokon kérelemre indult eljárásért 15 000 forint összegű díjat kell fizetni.

(2) A földvédelmi eljárásban igénybe vehető valamennyi jogorvoslatért 15 000 forint díjat kell fizetni.

(3) A földvédelmi eljárásért fizetett díj az ingatlanügyi hatóság saját bevételét képezi, amely a külön jogszabályban meghatározott számlaszámra fizetendő meg. A díjbevétele 25%-át a földügyért felelős miniszter jogosult központosítani, amely kizárólag a földügyi szakigazgatáson belül használható fel.

19. §

(1) A díjat a földvédelmi eljárás lefolytatását kérelmezőnek kell megfizetnie.

(2) A díjfizetési kötelezettség – ideértve a jogorvoslati eljárást is – kizárólag az ingatlanügyi hatóságnál a kérelem előterjesztésével egyidejűleg a pénztárba történő készpénzbefizetéssel vagy az ingatlanügyi hatóság előirányzat-felhasználási keretszámlája javára történő készpénz-átutalási megbízással, illetve átutalási megbízással teljesíthető. A díjnak az ingatlanügyi hatóság előirányzat-felhasználási keretszámlája javára történő készpénz-átutalási megbízással, illetve átutalási megbízással történő megfizetése esetén a kérelem előterjesztésekor mellékelni kell a díj megfizetését igazoló okiratot.

(3) A díj megfizetésének elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül hiánypótlási felhívást bocsát ki. A kérelmező a hiánypótlási felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles a díjat megfizetni, illetve igazolni annak megfizetését.

(4) Ha az igazgatási szolgáltatási díj meg nem fizetése ellenére az ingatlanügyi hatóság eljár, a meg nem fizetett díj adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

20. §

(1) A jogorvoslati eljárásban megfizetett díjat az ügyfélnek vissza kell téríteni, ha a felügyeleti szerv vagy a bíróság által felülvizsgált határozat az ügyfél hátrányára részben vagy egészben jogszabálysértőnek bizonyult.

(2) Ha a kérelem és a befizetést igazoló okiratok alapján megállapítható, hogy az ügyfél a törvényes mértéket meghaladó összegű díjat fizetett, a többletet vissza kell téríteni.

(3) A visszatérítést hivatalból kell elrendelni, és annak teljesítéséről 30 napon belül intézkedni kell.

A földvédelmi járulék és bírság

A földvédelmi járulék

21. §

(1) A termőföld más célú hasznosítása esetén egyszeri földvédelmi járulékot (a továbbiakban: járulék) kell fizetni.

(2) A járulék mértékét e törvény *1. számú melléklete* tartalmazza.

(3) Nem kell járulékot fizetni, ha a termőföld más célú hasznosítását

- a) talajvédelmet szolgáló létesítmény,
- b) talajvédelmet szolgáló véderdő,
- c) öntözőcsatorna és belvízcsatorna,
- d) közüzemi lakossági ivóvízellátást valamint szennyvízelvezetést és tisztítást szolgáló műtárgyak és azok védőterülete,
- e) természetvédelmi beruházás, illetőleg természetvédelmi hasznosítás,
- f) 2 hektárt meg nem haladó nagyságú területen települési vagy megyei (fővárosi) szociális intézmény, egészségügyi, sportlétesítmény építése,
- g) vízkárelhárítási töltés és műtárgyai létesítése vagy bővítése,
- h) állandó jellegű hegy- és dombvidéki vízkárelhárítási tározó létesítése vagy bővítése,
- i) belterületbe vonás esetén az önkormányzati bérlakásépítés megvalósítása,

j) belterületbe vonás esetén új község alakítása, településegysítés megszüntetése céljából, továbbá

k) magánszemély tulajdonos (haszonélvező) részére, 400 négyzetméternél nem nagyobb területre engedélyezik.

(4) A (3) bekezdés *a)* pontjában meghatározott talajvédelmet szolgáló létesítménynek minősül: a meliorációs tervekben előirányzott munkálat, létesítmény, valamint a káros belvizek elvezetését szolgáló csatorna és vízfolyás létesítése.

(5) A (3) bekezdés *f)* pontjában meghatározott intézmény, létesítmény építése céljára engedély akkor adható, ha az engedély jogosultja írásban kötelezettséget vállal arra, hogy az építményt a használatbavételi engedély jogerőre emelkedésének napjától számított 15 évig rendeltetésszerűen csak az engedélyben meghatározott célra használja.

(6) Az (5) bekezdésben szereplő engedély jogosultja köteles kérni – az építmény (létesítmény) végleges használatbavételi engedélye jogerőre emelkedése napjától számított 30 napon belül –, hogy az ingatlan-nyilvántartásba jegyezzék fel a terület hasznosításának az engedélyben meghatározott korlátozása tényét. E kötelezettség megszegése, továbbá az engedélytől eltérő hasznosítás esetén a járulékot utólag, az engedélyező határozat jogerőre emelkedése napjától számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres nagyságú kamatával növelt összegben kell megfizetni.

(7) Az (5) bekezdésben szereplő engedély jogosultja az (5) bekezdésben foglalt határidő leteltével köteles kérni az ingatlanügyi hatóságnál a (6) bekezdés szerinti korlátozás tényének törlését az ingatlan-nyilvántartásból.

(8) A (3) bekezdés *k)* pontjában foglalt járulégmentesség a tulajdonost (haszonélvezőt) csak egyszer illeti meg. A (3) bekezdés *k)* pontjának alkalmazását követően ezen a címen – 10 éven belül – ismételt járulégmentesség tulajdonosváltás esetén az új tulajdonost, illetőleg az új haszonélvezőt nem illeti meg, továbbá a földrészlet megosztásával nem nyílik meg ismételten e címen a járulégmentesség.

(9) Amennyiben a más célú hasznosítás iránti kérelemben szereplő terület nagysága a (3) bekezdés *f)*, illetőleg *k)* pontjában meghatározott területnagyságot meghaladja, a kérelemben foglaltak engedélyezése esetén az egész területnagyság után ki kell szabni a járulékot.

22. §

(1) A járulék összegének megállapításáról a más célú hasznosítást engedélyező határozatban kell rendelkezni.

(2) Engedély nélküli más célú hasznosítás esetén a járulék megállapításáról az eredeti állapot helyreállítását elfogadó határozatban, illetőleg a más célú hasznosítás folytatásához hozzájáruló határozatban kell rendelkezni.

(3) A járulék megfizetésére – a termőföld belterületbe vonásának esetét kivéve – az igénybevevőt kell kötelezni. Termőföld belterületbe vonása miatt a járulékfizetési kötelezettség az önkormányzatot terheli.

(4) A járulék teljes összegének megfizetése

a) végleges más célú hasznosítás esetén – a termőföld belterületbe vonásának esetét kivéve – az igénybevétele megkezdése napján;

b) termőföld belterületbe vonásának engedélyezése esetén, illetőleg engedély nélküli más célú hasznosítás esetén az engedélyező, illetőleg az eredeti állapot helyreállítását elfogadó, illetve a más célú hasznosítás folytatásához hozzájáruló határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül;

c) időleges más célú hasznosítás esetén az eredeti állapot helyreállítását elfogadó határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül esedékes.

(5) A járulék fizetése alól felmentés nem adható és részletfizetési vagy egyéb kedvezmény sem engedélyezhető.

(6) Ha a más célú hasznosítás az engedélyezettől kisebb területen valósul meg, a járulék megfizetésének esedékessé válása napjától számított 5 éven belül a járulékkülönbözetet – kérelemre – az ingatlanügyi hatóság visszafizeti.

23. §

(1) A járulék felét kell fizetni, ha a termőföldet engedély alapján és annak megfelelően

a) mezőgazdasági tevékenység céljára,

b) haltenyésztésre is alkalmas víztározó létesítésére hasznosítják.

(2) A járulék 50 százalékkal növelt összegét kell megfizetni, ha öntözésre, illetőleg talajvédelmi létesítményekkel berendezett termőföldet hasznosítanak más célra.

A földvédelmi bírság

24. §

- (1) Földvédelmi bírságot (a továbbiakban: bírság) köteles fizetni az, aki
- a) a termőföld hasznosításával kapcsolatos kötelezettségét vagy az ideiglenes-, mellékhasznosítást neki felróhatóan elmulasztja;
 - b) az újrahasznosítást elmulasztja;
 - c) a művelési ág megváltozásának, más célú hasznosítás megkezdésének, a más célú hasznosítás megszüntetésének bejelentését elmulasztja;
 - d) az időleges hasznosítást követően a termőföldet az ingatlan-nyilvántartás szerinti minőségi osztálynál alacsonyabb minőségi osztályú termőföldként teszi termelésre alkalmassá;
 - e) az időleges hasznosítást követően a termőföldet a határozatban megállapított határidő eltelte után teszi termelésre alkalmassá;
 - f) a természetvédelmi oltalom alatt álló terület művelési ágát engedély nélkül vagy attól eltérően változtatja meg;
 - g) a termőföldet engedély nélkül hasznosítja más célra.

(2) Engedély nélküli más célú hasznosítás esetén a bírság megállapításáról az eredeti állapot helyreállítását elfogadó határozatban, illetőleg a más célú hasznosítás folytatásához hozzájáruló határozatban kell rendelkezni.

(3) A bírság – a termőföld ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ága eredeti állapotának helyreállítási kötelezettsége alóli felmentés és az engedély nélkül más célra hasznosított termőföld továbbhasznosításához történő hozzájárulás esetét kivéve – ismételten is kiszabható.

25. §

- (1) A bírság mértékét e törvény *2. számú melléklete* tartalmazza.
- (2) A bírságot az azt kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül kell megfizetni.

A földvédelmi járulékra és földvédelmi bírságra vonatkozó közös szabályok

26. §

- (1) A járulékot és a bírságot az ingatlanügyi hatóság előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell befizetni.

- (2) A járulék és bírság a központi költségvetést illeti meg.
- (3) A határidőre meg nem fizetett járulék és bírság adók módjára behajtandó köztartozás.

Földminősítés

27. §

A földminősítés az az eljárás, amelynek során a termőföldek minőségi osztálya és kataszteri tiszta jövedelme (aranykoronaértéke) az ingatlanügyi hatóság által külön jogszabály rendelkezései szerint megállapításra kerül.

28. §

(1) A termőföldek egytől nyolcig terjedő minőségi osztályát osztályba sorozással kell megállapítani.

(2) Az osztályba sorozás osztályozási vidékenként (becslőjárásonként) és településenként kijelölt mintatérhálózat alapján történik.

29. §

A termőföld kataszteri tiszta jövedelmét a minőségi osztály, a kataszteri tiszta jövedelmi fokozat és a területnagyság figyelembevételével kell meghatározni.

30. §

(1) A földminősítéssel kapcsolatos feladatok végrehajtását (mintaterek elhelyezése, megközelítése, osztályba sorozási munkák) az érintett ingatlan tulajdonosa tűrni köteles. A földminősítési munkák végzéséről az ingatlan tulajdonosát (használóját) előzetesen értesíteni kell. A tűrési kötelezettséget az ingatlanügyi hatóság, szükség esetén, határozatban rendelheti el.

(2) A földminősítést végzőnek erre való jogosultságát külön jogszabály rendelkezései szerint igazolnia kell.

(3) A földminősítési munkák az ingatlan rendeltetészerű használatát csak a szükséges mértékben akadályozhatják.

(4) A földminősítési munkák során az ingatlan tulajdonosának okozott kárt a földminősítést végző szervezet köteles megtéríteni.

III. Fejezet

A TALAJVÉDELEM

31. §

(1) E fejezet alkalmazásában

a) földhasználó: a következő sorrendben az a természetes személy, vagy szervezet, aki (amely)

aa) a földhasználati nyilvántartásban földhasználóként került bejegyzésre, vagy a külön törvény szerinti földhasználati bejelentési kötelezettség hiányában földhasználatra jogosító érvényes szerződés vagy haszonélvezet alapján a földet használja,

továbbá

ab) az *aa)* pontban írtak hiányában a tulajdonos;

b) beruházás: a számvitelről szóló törvény szerint termőföldön megvalósuló, vagy arra hatást gyakorló tevékenység;

c) beruházó: a beruházási tevékenység engedélyese, a beruházás megvalósulását követően az üzemeltető.

(2) E fejezetben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni az ingatlan-nyilvántartásban halastóként nyilvántartott földrészekre.

A talajvédelmi hatóság feladatai

32. §

(1) A termőföldek talajvédelmével kapcsolatos állami feladatokat a földügyért felelős miniszter a talajvédelmi hatóság útján látja el.

(2) Az állam kialakítja és működteti a talajvédelmi hatósági és a talajtani adatbázist.

(3) A talajvédelmi hatóság a (2) bekezdés szerinti talajvédelmi hatósági adatbázisban az ügyfél azonosíthatósága érdekében személyes adatként kezeli a földhasználó, a beruházó nevét, lakcímét, telephelyét, adóazonosító jelét.

33. §

(1) Az állam a talajok minőségi változásainak, környezeti állapotának folyamatos figyelemmel kísérése céljából országos Talajvédelmi Információs és Monitoring rendszert (a továbbiakban: TIM) működtet.

(2) A TIM az ország egész területére kiterjed művelési ágak, tulajdonjog és egyéb szempontok szerinti korlátozás nélkül.

(3) A TIM működtetéséhez szükséges monitoring tevékenységet az érintett ingatlan földhasználója, kezelője, tulajdonosa tűrni köteles. A monitoring tevékenységgel kapcsolatos munkák végzéséről az ingatlan tulajdonosát (használóját) előzetesen értesíteni kell.

(4) A monitoring tevékenységgel összefüggő munkát végzőnek erre való jogosultságát igazolnia kell.

(5) A monitoring tevékenység az ingatlan rendeltetésszerű használatát csak a szükséges mértékben akadályozhatja.

(4) A TIM adatai közérdekű adatnak minősülnek.

34. §

(1) Az állam a mérések, megfigyelések, és ellenőrzések tapasztalatai alapján gondoskodik a termőföld minőségének romlását megelőző országos jogi, gazdasági és műszaki szabályozó, illetve ösztönző rendszer kialakításáról.

(2) A termőföld talaját veszélyeztető talajdegradációs folyamatok megelőzésével, illetve az ezek következtében kialakult kedvezőtlen talajállapot megszüntetésével kapcsolatos tevékenység anyagi támogatását az államnak kiemelten kell kezelnie.

(3) Az állam gondoskodik a környezetkímélő és a termőföld minőségromlását megelőző, továbbá minőségét javító technológiák kidolgozásáról, ezek elterjesztéséről és a kapcsolódó kutatási, fejlesztési tevékenység támogatásáról.

(4) Az állam rendszeresen szakmai információkkal látja el a földhasználókat és beruházókat a talajvédelmi kötelezettségek betartása, valamint a talajvédő és környezetkímélő gazdálkodás elősegítése, illetve a talajok minőségromlásának megelőzése, továbbá minőségjavítás céljából.

(5) A termőföld talajvédelmével összefüggő hatósági feladatokat a talajvédelmi hatóság látja el.

A talajvédő termőföldhasználat

35. §

A földhasználó a 36–42. §-okban foglaltak szerint a termőhely ökológiai adottságaihoz igazodó talajvédő gazdálkodást, vagy tevékenységet köteles folytatni.

36. §

(1) A földhasználó erózióval veszélyeztetett területen a víz- és szélerózió (a továbbiakban: erózió) megakadályozása érdekében köteles

a) szántó területen

aa) a talajfedettséget szolgáló növényeket termesztani, és

ab) olyan művelési módot alkalmazni, amely a talaj szerkezetességének megóvásával, a talajtömörödés megakadályozásával, megszüntetésével elősegíti a csapadékvizek talajba jutását, és/vagy

ac) szintvonalas művelést folytatni;

b) ültetvény területen

ba) szintvonalakkal párhuzamos irányú telepítést végezni, vagy

bb) a sorközök fedettségét gyepesítéssel, talajtakarással biztosítani;

c) legelő területen

ca) fokozott gondot fordítani a talajt kímélő legeltetésre, valamint

cb) ahol a gyeptakaró a talajvédelem követelményeinek nem felel meg, azt felújítással helyreállítani.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben írt kötelezettségek teljesítése sem alkalmas az erózió megakadályozására, úgy a földhasználó köteles

a) a művelési ágot megváltoztatni, vagy

b) gyep-, cserje- és erdősávot létesíteni vagy

c) talajvédelmi műszaki beavatkozásokat, valamint létesítményeket alkalmazni.

(3) Az erózió elleni védelmet nyújtó terepalakulatokat, gyep-, cserje- és erdősávokat meg kell őrizni.

37. §

A savanyú, vagy a savanyodásra hajlamos talajokon a termesztett növény igényére tekintettel

a) nem savanyító hatású műtrágyát kell használni, vagy a savanyító hatású műtrágyát megfelelő meszező anyaggal együtt kell alkalmazni,

- b) mésztrágyázást, vagy
- c) talajjavítást kell végezni.

38. §

A szikes talajokon tilos olyan talajművelést folytatni, amely a talaj minőségének további romlásával járhat. Az egyéb talajokon olyan minőségű öntözővíz használható, továbbá bármely tevékenység csak úgy folytatható, amely másodlagos szikesedés előidézésével nem jár.

39. §

(1) A földhasználónak

- a) a talajkímélő művelési módok alkalmazásával,
- b) vetésváltás alkalmazásával,
- c) másodvetésű, vagy köztes növény termesztésével,
- d) a tarlómaradványok hasznosításával,
- e) szerves anyagok kijuttatásával,
- f) a humuszos termőréteg megőrzésével

kell gondoskodnia a talaj szervesanyag-tartalmának megőrzéséről.

(2) Ha e törvény másként nem rendelkezik, tilos a talaj humuszos termőrétegének eltávolítása.

40. §

A talaj tömörödésének megelőzésével vagy megszüntetésével meg kell akadályozni a káros vízbőség vagy belvíz kialakulását.

41. §

A földhasználó köteles a termőföldet a minőségét rontó talajidegen anyagoktól megóvni.

42. §

A földhasználat során a talaj tápanyag szolgáltatását és a termesztett növények tápanyagigényét figyelembe vevő, környezetkímélő tápanyag-gazdálkodást kell folytatni.

A beruházással, üzemeltetéssel és egyéb tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségek

43. §

(1) Beruházásokat, valamint termőföldön folytatott, vagy termőföldre hatást gyakorló bármely egyéb tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az érintett és a környező termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.

(2) A beruházások megvalósítása során a beruházó köteles gondoskodni a humuszos termőrétég megmentéséről és hasznosításáról.

(3) A kivitelezés és üzemeltetés során biztosítani kell, hogy a környezeti hatások az érintett és a környező termőföld minőségében kárt ne okozzanak.

44. §

(1) A humuszos termőrétég letermelésével, megmentésével, hasznosításával, továbbá a terület helyreállításával kapcsolatos munkálatokat a beruházás engedélyezése céljából készített terveknek tartalmaznia kell.

(2) A beruházások megvalósítása során keletkezett mentett humuszos termőrétég teljes mennyiségét a beruházás kivitelezése során igénybevett földrésztleteken kell felhasználni úgy, hogy a kialakított felső humuszos termőrétég vastagsága az eredeti humuszos termőrétéggel együtt az 1 métert ne haladja meg.

(3) Amennyiben a mentett humuszos termőrétég (2) bekezdés szerinti felhasználására nincs lehetőség, a felhasználásra nem kerülő rész eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső termőrétégeként, vagy természetközeli előállítására felhasználható, illetve ezekre a célokra átruházható.

(4) A mentett humuszos termőrétég mennyiségéről és felhasználásáról a beruházó köteles külön nyilvántartást vezetni.

Egyéb kötelezettségek

45. §

A talajvédelmet szolgáló létesítmények szakszerű üzemeltetését és fenntartását biztosítani kell.

46. §

A termőföldként nyilvántartott földrészletek megosztásánál vagy összevonásánál úgy kell eljárni, hogy a talajvédő gazdálkodás feltételei ne rosszabbodjanak.

47. §

A földhasználó és a beruházó köteles a talaj védelmével kapcsolatos tevékenysége dokumentumait 5 évig megőrizni.

48. §

(1) Külön jogszabály eltérő rendelkezése hiányában tilos a termőföldön hulladékot lerakni, tárolni.

(2) A 36–42. §-okban meghatározott termőföld használaton, valamint a 43. §-ban írt beruházási, üzemeltetési tevékenységen túl termőföldön bármely egyéb tevékenység csak úgy folytatható, hogy az, vagy annak hatása az érintett és a környező termőföld minőségében, továbbá a vizekben kárt ne okozzon.

(3) A termőföld minőségét veszélyeztető tevékenységet és eseményt a talajvédelmi hatóság részére haladéktalanul be kell jelenteni.

Talajvédelmi hatósági eljáráshoz kötött tevékenységek

49. §

(1) A talajvédelmi hatóság engedélyre van szüksége:

- a) talajjavításhoz,
- b) mezőgazdasági célú tereprendezéshez,
- c) a 36. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott talajvédelmi műszaki beavatkozásokhoz, létesítmények megvalósításához, amennyiben az engedélyezés nem tartozik más hatóság hatáskörébe,
- d) hígtrágya termőföldön történő felhasználásához az állattartás során keletkező egyéb szerves trágya kivételével,
- e) szennyvíz, szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásához,
- f) nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználásához,

g) mezőgazdasági termelés során keletkező nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználásához, kivéve a mezőgazdasági táblán keletkező növényi maradványokat.

(2) Az (1) bekezdés *d)–g)* pontja esetén, ha ettől külön jogszabály eltérően nem rendelkezik, az engedély legfeljebb öt évre adható meg, amelynek letelte után a tevékenység ismételtlen öt évi időtartamra engedélyezhető a külön jogszabály szerinti ellenőrző vizsgálatok alapján.

(3) Az (1) bekezdés *a)–f)* pontjában írt tevékenységek engedélyezéséhez külön jogszabályban meghatározott talajvédelmi terv, az (1) bekezdés *b)–c)* pontjában írt tevékenységhez kiviteli terv is szükséges. Az (1) bekezdés *g)* pontjában meghatározott tevékenység engedélyezése a külön jogszabály szerinti talajvizsgálat, továbbá a felhasználni kívánt, az (1) bekezdés *g)* pontja szerinti hulladék beltartalmára vonatkozó vizsgálat alapján történik.

(4) Az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontjában írt tevékenység esetén, amennyiben az ügyfél az érintett termőföldnek nem földhasználója, úgy a tevékenység engedélyezéséhez a földhasználó hozzájárulása szükséges.

(5) Az (1) bekezdés *b)–c)*, *e)–f)* pontjában írt tevékenység esetén, amennyiben az ügyfél az érintett termőföldnek

a) nem tulajdonosa, de földhasználója, úgy a tulajdonos

b) nem tulajdonosa és nem földhasználója, úgy mindkettő

c) tulajdonosa, de nem földhasználója, úgy a földhasználó

hozzájáruló nyilatkozata is szükséges a tevékenység engedélyezéséhez.

(6) A használatban nem megosztott közös tulajdonban álló ingatlan esetén tulajdonosi hozzájárulásnak minősül a többségi tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonostársak hozzájárulása.

50. §

Amennyiben az alábbi tevékenységek e törvény, valamint külön jogszabályok szerinti engedélyezésében a talajvédelmi hatóság szakhatóságként eljár, állásfoglalásának megadásához talajvédelmi terv szükséges:

a) az ültetvénytelepítéshez,

b) a humuszos termőréteg mentéséhez termőföldön történő, 400 m²-t meghaladó területigényű beruházás megvalósítása esetén,

c) a mezőgazdasági célú hasznosítást lehetővé tevő rekultivációhoz, újrahasznosításhoz,

d) öntözéshez,

e) mezőgazdasági területek vízrendezéséhez,

f) erózió elleni műszaki talajvédelem megvalósításához.

51. §

A 49–50. §-okban említett hatósági eljárásokhoz szükséges talajvédelmi tervet az ügyfélnek kell beszereznie.

A talajvédelmi hatóság

52. §

(1) A talajvédelmi hatóság a 49. § alapján engedélyt ad ki, külön jogszabályban foglaltak alapján szakhatóságként jár el.

(2) A talajvédelmi hatóság a talajvédelmi követelmények, valamint a termőföld használat – külön jogszabályban meghatározott – követelményei teljesítéséről hatósági bizonyítványt ad ki.

(3) A talajvédelmi hatósági eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

53. §

(1) A talajvédelmi hatóság a talajvédelmi felügyelő útján ellenőrzi

- a)* az e törvényben meghatározott talajvédelmi kötelezettségek teljesítését,
- b)* a talajvédelmi valamint egyéb, talajvédelmi előírásokat tartalmazó engedély meglétét,
- c)* a talajvédelmi, valamint más engedélyekben foglalt talajvédelmi követelmények betartását,
- d)* a termőföld használat külön jogszabályban meghatározott környezetvédelmi követelményeinek betartását.

(2) A talajvédelmi felügyelő hivatalos személynek minősül. Külön jogszabály szerinti arcképes igazolvánnyal kell rendelkeznie, amely hatósági feladatai ellátására jogosítja.

54. §

A talajvédelmi hatóság az 53. §-ban meghatározott ellenőrzések során a kötelezettségek, illetve az engedélyben és a szakhatósági állásfoglalásban előírtak megsértése esetén elrendeli:

- a)* a jogsértő tevékenység, jogellenes állapot megszüntetését,
- b)* a talajvédelmi kötelezettség teljesítését.

*Talajvédelmi járulék***55. §**

(1) Talajvédelmi járulékot fizet a talajvédelmi hatóság részére

- a) a beruházó – ha a beruházás megvalósítása során keletkezett mentett humusztermőréteg teljes mennyiségét a beruházással érintett területen nem használja fel – a fel nem használt humusztermőréteg mennyisége után, továbbá
- b) aki az a) pontban foglalt eseten kívül humusztermőréteget távolít el.

(2) A talajvédelmi járulék mértéke

- a) 1–2,5 % humusztartalom esetén 150 Ft/m³,
- b) 2,5 % fölötti humusztartalom esetén 250 Ft/m³.

(3) Ha az (1) bekezdés b) pontja szerinti humusztermőréteg eltávolítását észleli a talajvédelmi hatóság és nem állapítható meg kétséget kizáróan az érintett területen fel nem használt humusztermőréteg mennyisége, úgy a talajvédelmi járulék mértéke a (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a tevékenységgel érintett terület után számított megkezdett hektáronként 100 000 forint.

(4) A talajvédelmi hatóság az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, engedély alapján végzett tevékenység esetén, a talajvédelmi terv, vagy a kiviteli terv tartalma alapján külön határozatban megállapítja a talajvédelmi járulékkal érintett humusztermőréteg mennyiségét és a talajvédelmi járulék mértékét.

*Talajvédelmi bírság***56. §**

(1) A talajvédelmi hatóság az e törvény

- a) 36–41. §-aiban írt kötelezettségek megsértése,
- b) a 48. § (2) bekezdésében foglaltak megsértése, valamint
- c) a 49. §-ban foglalt engedélyben, valamint a külön jogszabályok szerinti engedélyben előírt talajvédelmi rendelkezéstől eltérően, továbbá a 49. §-ban írt, engedély nélkül folytatott tevékenység

esetén a 3. számú mellékletben foglaltak szerint talajvédelmi bírságot szab ki.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti bírság olyan földrészletet érint, amelynek a földhasználati nyilvántartás szerint több földhasználója van, vagy használatában nem megosztott közös tulajdonban áll, a talajvédelmi bírság a földhasználókat, vagy a tulajdonosokat egyetemlegesen terheli.

57. §

A talajvédelmi bírság fizetése nem mentesít a talajvédelmi járulék megfizetése alól. A talajvédelmi követelmények folyamatos megsértése esetén a talajvédelmi bírság ismételten kiszabható.

*A talajvédelmi járulékra és bírságra vonatkozó közös szabályok***58. §**

(1) A talajvédelmi járulékot, valamint a bírságot az azt kiszabó határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kell befizetni a talajvédelmi hatóság számlájára. A járulék, valamint a bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget késedelmi kamat terheli, amelynek mértéke a mindenkor érvényes jegybanki alapkamat kétszerese.

(2) A talajvédelmi járulék, valamint a bírság fizetése alól felmentés nem adható.

(3) A határidőre meg nem fizetett talajvédelmi járulék, valamint bírság adók módjára behajtandó köztartozás.

(4) A talajvédelmi járulék, a talajvédelmi bírság és a talajvédelmi hatósági eljárásokhoz befizetett, a külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díj a talajvédelmi hatóság saját bevétele, melyet a 32–34. §-okban meghatározott feladatok ellátására kell fordítani.

(5) A talajvédelmi hatóság a megfizetett talajvédelmi járulék, talajvédelmi bírság, valamint igazgatási szolgáltatási díj (4) bekezdésben meghatározott felhasználásáról a tárgyévet követő év március 31-ig tájékoztatja a földügyért felelős minisztert.

IV. Fejezet**A GYÜMÖLCSÜLTETVÉNY TELEPÍTÉSÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE,
NYILVÁNTARTÁSA****59. §**

(1) Az 1500 m²-nél nagyobb területen gyümölcsfaültetvény, valamint 500 m²-nél nagyobb területen bogyósgyümölcs ültetvény csak engedéllyel telepíthető a

külön jogszabályban meghatározott Nemzeti Fajtajegyzékben vagy Szállítói Fajtajegyzékben szereplő fajtákkal.

(2) A telepítési engedély iránti kérelmet a telepítési hatósághoz kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a telepítési terület helyrajzi számát, annak méretét, a telepíteni kívánt gyümölcsfajt és annak fajtáit, a sor- és tőtávolságot, a termőhely ökológiai alkalmasságának igazolását, az 50. § szerinti talajvédelmi tervet, valamint a terméktanács telepítésre vonatkozó véleményét.

(3) A telepítési hatóság a telepítési engedélyt a (2) bekezdés szerinti tartalommal legfeljebb két év időtartamra adja ki. A határozat az ingatlan határától meghatározott ültetési távolságot írhat elő. A telepítési engedély egy példányát a mezőgazdasági igazgatási szervnek, valamint művelésiág-változás esetén az ingatlanügyi hatóságnak is meg kell küldeni.

60. §

(1) Az eltelepített ültetvény termőre fordulását az ültetvény használója köteles bejelenteni a mezőgazdasági igazgatási szervnek a növénytermesztési hatóság termőre fordulást igazoló hatósági bizonyítványának csatolásával.

(2) Az 59. § (1) bekezdése szerinti gyümölcsültetvények kivágását a kivágást követően egy hónapon belül a tulajdonosnak vagy használónak be kell jelentenie a mezőgazdasági igazgatási szervnek.

61. §

(1) A gyümölcsültetvény-kataszter minden, az 59. § (1) bekezdésében megjelölt ültetvény tekintetében tartalmazza – a telepítési engedélykérelmekből, a termőre fordulás, kivágás bejelentése során beszerzett adatokból, egyéb termelői bejelentésekből és a helyszíni ellenőrzések során beszerzett adatokból – az ültetvények azonosító adatait (település, helyrajzi szám, területnagyság), az ültetvény használójának azonosító adatait (név, lakcím, illetve szervezet megnevezése és székhelye), és a mezőgazdasági igazgatási szerv által adott, külön jogszabály szerinti termelői regisztrációs számát, valamint a mezőgazdasági hasznosítású földterületének nagyságát.

(2) A gyümölcsültetvény-kataszter tartalmazza

a) az ültetvény jellemzőit:

1. jelleg,
2. telepítési jellemzők,
3. fekvés, kitettség,
4. térállás, sor- és tőtávolság,
5. öntözhetőség,

- 6. művelésmód,
 - 7. támaszrendszer,
 - 8. telepítés ideje,
 - 9. fajtamegoszlás,
 - 10. alanyhasználat,
 - 11. termőképesség;
- b) az ültetvényhez kapcsolódó feldolgozó és tárolókapacitás adatait, valamint
c) a termék hasznosításának, értékesítésének irányára vonatkozó adatokat.

(3) A kataszter adattartalma statisztikai célra felhasználható, abból az adatok a szőlő- és gyümölcsös ültetvények összeírásáról szóló 2000. évi CXLI. törvényben foglaltak alapján, illetve a gyümölcsös ültetvények, valamint a gyümölcsös ültetvény méretet el nem érő, gyümölcsfával betelepített területek összeírásáról szóló 2006. évi XLVIII. törvényben szereplő kötelezettségek végrehajtása érdekében a Központi Statisztikai Hivatal részére – ha e szerv a személyes adatok vonatkozásában külön törvény alapján adatkezelésre jogosult – egyedi azonosításra alkalmas módon statisztikai célból átadhatók.

62. §

A gyümölcsültetvény-katasztert a mezőgazdasági igazgatási szerv vezeti.

63. §

(1) Hiányos adatszolgáltatás, illetve a regisztrációs és az ültetvény kataszteri rendszerbe bejelentett adatok eltérése esetében a mezőgazdasági igazgatási szerv hiánypótlásra szólítja fel az ültetvényhasználót.

(2) Az ültetvényhasználó a nyilvántartásba vételt követően az adataiban bekövetkezett változást harminc napon belül köteles bejelenteni a mezőgazdasági igazgatási szervnél.

64. §

(1) A gyümölcsültetvény-kataszterbe bejelentett adatok valóságát a mezőgazdasági igazgatási szerv a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv közreműködésével ellenőrzi.

(2) Aki valótlan adatokat jelent, vagy az adatszolgáltatást felszólítás ellenére sem teljesíti, azt a mezőgazdasági igazgatási szerv – a jogsértés súlyát, ismételtségét figyelembe véve – 20 000 forinttól 50 000 forintig terjedő bírsággal sújtja. A bírság a központi költségvetés bevétele.

V. Fejezet

HATÁLYBA LÉPÉS, ÁTMENETI ÉS FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

65. §

(1) Ez a törvény – 18–20. §-ai kivételével – a kihirdetését követő 46. napon lép hatályba; a már folyamatban levő eljárásokat azonban a korábbi rendelkezések szerint kell befejezni.

(2) E törvény 18–20. §-ai 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

(3) A törvény hatályba lépését megelőző öt évnél korábban határozatlan időre engedélyezett, a 49. § (1) bekezdés *d)–f)* pontjaiban írt tevékenységre a hatályba lépéstől számított 90 napon belül új engedélyezési eljárást kell lefolytatni.

66. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben kijelölje

- a)* a talajvédelmi hatóságot, vagy hatóságokat,
- b)* a telepítési hatóságot, vagy hatóságokat.

(2) Felhatalmazást kap a földügyért felelős miniszter, hogy rendelettel állapítsa meg

- a)* a földminősítés részletes szabályait,
- b)* a termőföld talajvédelmének egyes szabályait,
- c)* a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályait,
- d)* a beruházások kiviteli és engedélyezési terveinek talajvédelmi követelményeit,
- e)* a komposztok mezőgazdasági felhasználásának és minősítési rendszerének részletes szabályait,
- f)* a gyümölcsültetvények telepítése esetében az ökológiai alkalmasság igazolásának módját.

(3) Felhatalmazást kap a földügyért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a talajvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét és a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat.

67. §

E törvény hatályba lépésével egyidejűleg

a) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (14) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(14) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy a miniszterrel egyetértésben rendeletben

a) a külön jogszabály szerinti nitrátérzékeny területeket a MePAR szerinti blokkok szintjén közzé tegye, valamint

b) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályait és az ezzel összefüggő adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjét meghatározza.”

b) a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 33/1976. (IX. 5.) MT rendelet 32. § (1) bekezdése az alábbi mondattal egészül ki:

„E rendelkezés alkalmazásának nincs helye a termőföld földhivatali engedély nélküli más célú hasznosítása esetén.”

1. számú melléklet a 2007. évi ... törvényhez

A földvédelmi járulék mértéke

1. A termőföld végleges más célú hasznosításáért az igénybevétellel érintett termőföld aranykorona (a továbbiakban: AK) értéke e táblázat szerinti szorzatának megfelelő forintösszeget kell járulékként fizetni, de legalább 10 000 forintot.

Minőségi osztályok	Szántó, szőlő, kert, gyümölcsös (AK szorzószáma)	Rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület (AK szorzószáma)
I.	92 000	48 000
II.	76 000	40 000
III.	60 000	32 000
IV.	44 000	24 000
V.	28 000	16 000
VI.	20 000	12 000
VII.	12 000	8 000
VIII.	4 000	4 000

2. Halastóként nyilvántartott terület végleges más célú hasznosításáért 880 000 forint/hektár forintösszeget kell járulékként fizetni, de legalább 10 000 forintot.

3. Az igénybevétellel érintett termőföld más célú időleges hasznosítása esetén a járulék mértéke a minőségi osztályra tekintet nélkül az első évre vonatkozóan a termőföld AK értéke ezerszeres szorzatának megfelelő forintösszeg, azzal, hogy a járulék összege 10 000 forintnál nem lehet kevesebb. A szorzót évente ötszázal növelni kell mindaddig, amíg a terület eredeti állapotába helyreállítva vissza nem kerül a mezőgazdasági termelésbe.

4. A járulék mértékének megállapításakor minden olyan megkezdett évet egész évnek kell tekinteni, amelyben a terület mezőgazdasági termeléssel nem hasznosítható.

5. Ha a terület AK értéke nem szerepel az ingatlan-nyilvántartásban, a járulék összegét a településen levő szántók átlagos AK értéke alapján, a negyedik minőségi osztályra vonatkozó szorzók alkalmazásával kell megállapítani.

A földvédelmi bírság mértéke

1. A bírság összegét az alábbi módon kell megállapítani, azzal, hogy a bírság összege 10 000 forintnál nem lehet kevesebb.

2. A bírság

2.1. a 24. § (1) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában foglalt esetekben a termőföld AK értékének kétezerszerese;

2.2. a 24. § (1) bekezdésének *c)* pontjában foglalt esetekben 10 000 forint;

2.3. a 24. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt abban az esetben, ha a termelésbe visszabocsátott termőföld minőségi osztálya az ingatlan-nyilvántartás szerintinél

a) egy osztállyal gyengébb, akkor a két minőségi osztály szerint számított földvédelmi járulék különbözetének háromszorosa;

b) legalább két osztállyal gyengébb, akkor az ingatlan-nyilvántartásban szereplő minőségi osztály alapján számított földvédelmi járulék háromszorosa;

2.4. a 24. § (1) bekezdésének *e)* pontjában foglalt esetben a termőföldnek az engedélyező határozatban előírt határidő lejártá és a tényleges helyreállítás időpontja közötti időre a más célú időleges hasznosításáért fizetendő földvédelmi járulék háromszorosa.

2.5. A 24. § (1) bekezdésének *f)* pontjában foglalt esetben a bírság összege

a) ha az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ág helyreállításra került, a termőföld AK értékének ezerszerese;

b) ha az ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ág helyreállítása alól a kötelezett felmentést kapott, a termőföld eredeti művelési ága alapján megállapított AK értékének háromezerszerese.

2.6. A 24. § (1) bekezdésének *g)* pontjában foglalt esetben a bírság összege

a) ha az engedély nélkül, vagy annak előírásaitól eltérően más célra hasznosított termőföldet eredeti állapotába helyreállítják, a föld más célú időleges hasznosításáért fizetendő földvédelmi járulék háromszorosa;

b) ha az engedély nélkül vagy annak előírásaitól eltérően más célra hasznosított termőföld más célú hasznosítása folytatásához az ingatlanügyi hatóság hozzájárult, a föld végleges más célú használatáért fizetendő földvédelmi járulék háromszorosa.

2.7. Ha a terület AK értéke nem szerepel az ingatlan-nyilvántartásban, a bírság összegét a településen levő szántók átlagos AK értéke alapján, a negyedik minőségi osztályra vonatkozó szorzók alkalmazásával kell megállapítani.

A talajvédelmi bírság mértéke

1. Amennyiben a talajvédelmi bírságot több, de egy eljárásban elbíralt jogszabálysértés miatt is ki kell szabni, úgy az összeget akként kell megállapítani, hogy a figyelembe vehető bírság tételek közül a legsúlyosabb tétel összegét annak felével kell emelni.

2. Ha a 3–4., illetve a 8–10. pontok szerinti jogsértés nem egész hektárt érint, a bírság – figyelembe véve a bírság minimális mértékét is – az érintett terület nagyságával arányos.

3. A 36–40. §-ban – kivéve a 39. § (2) bekezdésében – írt kötelezettségek be nem tartása esetén a talajvédelmi bírság mértéke hektáronként 30 000 forint, de a bírság összege legalább 60 000 forint.

4. A 2. ponttól eltérően a 39. § (2) bekezdésében írt kötelezettség megsértése esetén a talajvédelmi bírság mértéke hektáronként 1 000 000 forint, de a bírság összege legalább 500 000 forint.

5. A 41. §-ban írt kötelezettség megsértése esetén a talajvédelmi bírság mértéke 50 000 forint.

6. A 48. § (2) bekezdésében foglaltak megsértése esetén a talajvédelmi bírság mértéke 100 000 Ft.

7. A 49. § (1) bekezdés *a)* és *g)* pontja szerinti tevékenység engedély nélküli, vagy attól eltérő folytatása esetén a talajvédelmi bírság mértéke 50 000 forint.

8. A 49. § (1) bekezdés *b)–d)* pontja szerinti tevékenység engedély nélküli, vagy attól eltérő folytatása esetén a talajvédelmi bírság mértéke hektáronként 100 000 forint, de a bírság összege legalább 100 000 forint.

9. A 49. § (1) bekezdés *e)–f)* pontja szerinti tevékenység engedély nélküli, vagy attól eltérő folytatása esetén a talajvédelmi bírság mértéke hektáronként 100 000 forint, de a bírság összege legalább 200 000 forint.

10. A külön jogszabály szerinti engedélyben foglalt talajvédelmi rendelkezésektől eltérő tevékenység esetén a talajvédelmi bírság mértéke hektáronként 50 000 forint, de a bírság összege legalább 100 000 forint.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) tartalmazza a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvényből (a továbbiakban: Tft.) kiemelésre kerülő, a termőföld hasznosításával, a földvédelemmel, a talaj védelmével, és a gyümölcsültetvény telepítésének engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket (a hatályos Tft. V. és VI. fejezetének szabályait).

A két önálló törvényben való szabályozást az indokolja, hogy a termőföld védelmével kapcsolatos kérdések önálló törvényben történő szabályozása nagyobb teret enged annak, hogy idővel sor kerülhessen a szakmai szempontokból történő jogszabályi felülvizsgálatokra. Önmagában abból a tényből, hogy a Tft. szűkebb értelemben vett tárgyi hatálya a termőföldre, mint jogilag körülhatárolt, specifikus ingatlanra terjed ki, nem következik az, hogy a termőfölddel kapcsolatos jogszabályi rendelkezések egy törvényen belül kapjanak helyet.

A Javaslat öt fejezetre tagolódik. Az I. fejezet a törvény hatályáról rendelkezik, és a fogalom-meghatározásokat tartalmazza. A II. fejezet a termőföld hasznosítására, a termőföld mennyiségi védelmére (földvédelemre), és a földminősítésre vonatkozó szabályokat rögzíti. A III. fejezet a termőföld minőségi védelmére, azaz a talaj védelmére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A IV. fejezet a gyümölcsültetvény telepítés engedélyezésének, nyilvántartásának szabályait foglalja magában. Az V. fejezet a hatályba lépést, az átmeneti és a felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza.

A Javaslat a termőföld hasznosításával, a földvédelemmel, a talaj védelmével, és a gyümölcsültetvény telepítés engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat kizárólag szakmai indokok alapján módosítja.

A földhasznosításról, a földvédelemről és a földminősítésről szóló rendelkezések módosításának célja, hogy a termőföldek – s ezen belül is elsősorban a jó minőségű földek – termőképességének, és mennyiségének fenntartása biztosított legyen, és hogy az előírásoknak a földhivatalok a hatósági eljárásuk során kellően érvényt tudjanak szerezni.

A termőföld talaj védelmével kapcsolatos szabályozás Tft.-ből való kiemelésével a talaj, mint természeti erőforrás hosszú távú védelme, a talaj minőségének, termékenységének megóvása – élelmiszer biztonsági, fenntartható gazdálkodási, élelmiszertermelési, vidékfejlesztési szempontból – még hatékonyabbá válik.

A gyümölcsültetvény telepítés engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat a szőlő- és gyümölcsstermesztésről, valamint a borgazdálkodásról szóló 1970. évi 36. törvényerejű rendelet tartalmazta.

A kormányzati szervezetalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 60. § (1) bekezdése a Tft.-t kiegészítette a gyümölcsstermesztési célú hasznosításról szóló rendelkezésekkel (új 40/A–40/F. §-okkal), egyúttal a Ksztv. 60. § (4) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte a szőlő- és gyümölcsstermesztésről, valamint a borgazdálkodásról szóló 1970. évi 36. törvényerejű rendeletet.

A módosítás célja az volt, hogy a törvényerejű rendeleti szinten történő szabályozás törvényben kerüljön elhelyezésre.

A Javaslat a gyümölcsültetvény telepítés engedélyezésével, nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket szakmai szempontok alapján pontosítja. A Javaslat a gyümölcsültetvények telepítésének engedélyezési rendjét, az engedélyező hatóság feladatait, az engedélyezési eljárásba bevonandó szakhatóságokat, az ültetvény kivágások bejelentési rendjét, az ültetvénykataszterrel kapcsolatos teendőket tartalmazza, továbbá a jogsértőkkel szemben szankciókat helyez kilátásba.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

Az 1–2. §-okhoz

A Javaslat megállapítja a törvény hatályát, továbbá rögzíti a törvény alkalmazásában használt fogalom-meghatározásokat. A hatályos szabályozáshoz képest új definícióként jelenik meg – többek között – a földvédelmi eljárás, az igénybevevő, az átlagos minőségű termőföld fogalma.

II. Fejezet

A FÖLDHASZNOSÍTÁS, A FÖLDVÉDELEM ÉS A FÖLDMINŐSÍTÉS

A termőföld hasznosítása

A 3–4. §-okhoz

A Javaslat – a hatályos szabályozással egyezően – a termőföld művelési ága megváltoztatásának az ingatlanügyi hatósághoz történő bejelentése vonatkozásában külön jogszabály alkalmazására utal. A művelési ág változás bejelentésére vonatkozó eljárásjogi szabályokat az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (Inyvtv.), valamint az Inyvtv. végrehajtására kiadott 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet tartalmazza.

A Javaslat a termőföld művelési ágának megváltoztatására vonatkozó bejelentés elmulasztását szankcionálja a közhiteles ingatlan-nyilvántartásnak a természetbeni állapottal való egyezősége biztosítása érdekében. A művelési ág változás bejelentésének elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság földvédelmi bírsággal sújtja a földhasználót. A földhasználó személyének megállapítása az ingatlanügyi hatóság által vezetett földhasználati nyilvántartásból történik. Amennyiben a földhasználati nyilvántartásban nincs bejegyzett földhasználó, a Javaslat kimondja a földtulajdonos mögöttes felelősségét, vagyis az ingatlanügyi hatóság ez esetben a tulajdonost bírságolja.

A művelési ág változás bejelentésének elmulasztása esetén kiszabandó földvédelmi bírság esetében előírásra kerül az egyetemleges felelősség, amennyiben az érintett földrészletnek a földhasználati nyilvántartás szerint több földhasználója van, illetőleg az érintett földrészlet közös tulajdonban áll.

Az 5–6. §-okhoz

A Javaslat – a hatályos szabályozáshoz hasonló módon – tartalmazza a hasznosítási kötelezettségre, ideiglenes hasznosításra, mellékhasznosításra és az újrahasznosításra vonatkozó előírásokat, az előírások megsértésére vonatkozó szankcionálást, és eljárási szabályokat. Az előírások elmulasztása esetén kiszabandó földvédelmi bírságnál is megjelenik az egyetemleges felelősség.

A termőföld védelme

A 7–8. §-okhoz

A Javaslat a termőföld mennyiségi védelmének, azaz a földvédelmi eljárásnak az általános szabályait határozza meg. Rögzítésre kerül, hogy az ingatlanügyi hatóság a földvédelmi eljárás során minden esetben helyszíni szemle alapján dönt.

A földvédelmi eljárás során az ingatlanügyi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) szerint jár el. A Ket. lehetőséget ad arra, hogy törvény vagy kormányrendelet a Ket.-ben felsoroltakon kívül egyéb eljárási költséget határozzon meg. A Ket. alapján a hivatalból indított eljárásban az egyéb eljárási költséget a hatóság előlegezi meg. Ha az eljárás eredményeként hozott határozat az ügyfél részére kötelezettséget állapít meg, a felmerült költség viselésére az ügyfelet kell kötelezni. A Javaslat alapján a hivatalból indult, illetőleg folytatott földvédelmi eljárás során (ilyen eset az, ha termőföldet engedély nélkül vesznek igénybe) a helyszíni szemle és a műszeres vizsgálatok költségei, továbbá a tényállás tisztázása során felmerült személyi és dologi költségek egyéb eljárási költségnek minősülnek.

A hatályos szabályozás hiányosságát küszöböli ki a Javaslat azzal, hogy külön szabályokat állapít meg arra az esetre, amikor a földvédelem szempontjait a földhivatal nem ügydöntő hatóságként, hanem más hatóságok előtt folyó eljárásokban szakhatóságként érvényesíti.

A 9–13. §-okhoz

A Javaslat a termőföld időleges és végleges más célú hasznosítására vonatkozó közös szabályokat állapítja meg. A hatályos szabályozáshoz hasonló módon rögzíti a Javaslat, hogy milyen tevékenységek minősülnek a termőföld más célú hasznosításának, s hogy csak az ingatlanügyi hatóság előzetes engedélyével lehet termőföldet más célra hasznosítani. A Javaslat kimondja, hogy az ingatlanügyi hatóság engedélyének hiánya esetén a más hatóságok által kiadott engedélyek nem mentesítik az igénybevevőt az e törvényben foglalt jogkövetkezmények alól, továbbá más hatóságok a termőföldet érintő engedélyezési eljárásuk során kötelesek meggyőződni arról, hogy rendelkezésre

áll-e a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat.

Amennyiben a termőföld más célú hasznosításának engedélyezéséről szóló ingatlanügyi hatósági határozat nem áll rendelkezésre, a hatóságnak az eljárást fel kell függesztenie. Ezen előírást az – a gyakorlatban számtalanszor előforduló eset – indokolja, hogy a termőföld igénybevételevel járó engedélyköteles beruházások alkalmával a beruházók arra való hivatkozással kérik a földvédelmi eljárás lefolytatásának mellőzését, hogy más hatóság (pl. az építésügyi hatóság) megadta számára az engedélyt, így jóhiszeműen járt el akkor, amikor a termőföldet más célra hasznosította. Ugyanakkor földvédelmi hatáskörrel kizárólag az ingatlanügyi hatóság rendelkezik, így más hatóság a földvédelem szempontjait nem érvényesítheti a saját engedélyezési eljárásában.

Annak érdekében, hogy az ingatlanügyi hatóság tudomást szerezzen a termőföld tényleges igénybevételeéről, a Javaslat előírja, hogy a más célú hasznosítás megkezdésének napját az igénybevevő köteles előzetesen az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni. Ezen előírást az indokolja, hogy a termőföld végleges más célú hasznosításáért fizetendő földvédelmi járulék esedékességének időpontja – főszabály szerint – a tényleges igénybevétel megkezdéséhez fűződik, másrészt az ingatlanügyi hatóság engedélye csak korlátozott ideig (négy évig) érvényes. A Javaslat alapján a bejelentés elmulasztása esetén az ingatlanügyi hatóság az igénybevevőt földvédelmi bírsággal sújtja.

A Javaslat tartalmazza azokat a garanciális szempontokat, amelyeket az engedélyezési eljárás során az ingatlanügyi hatóság köteles figyelembe venni az átlagosnál jobb minőségű termőföldeknek a mezőgazdaság számára történő megóvása érdekében.

Meghatározásra kerül a kérelemre induló földvédelmi eljárás esetén a kérelem tartalma, és a kérelemhez csatolandó mellékletek köre.

A más célú hasznosítás engedélyezéséről szóló határozat öt éves érvényességi ideje lecsökkentésre kerül négy évre. Ugyanakkor új szabályként a Javaslat kimondja azt is, hogy az engedély jogosultjának írásbeli lemondó nyilatkozata esetén is érvényét veszti a határozat, mely érvénytelenítésről külön határozatot kell hozni. Ennek az az indoka, hogy az esetek döntő többségében a beruházónak több engedélyt kell beszereznie a termőföld igénybevételevel járó beruházások megvalósításához. Az egymásra épülő engedélyezési eljárások nem mindegyike eredményes a beruházó számára, így előfordul, hogy például az ingatlanügyi hatóság engedélyezi a termőföld más célú hasznosítását, de az építésügyi hatóság elutasítja az építési engedély iránti kérelmet, így a beruházás jogszerűen nem tud megvalósulni. Ebben az esetben lehetőséget kell adni a beruházónak arra, hogy amennyiben úgy dönt, miszerint eláll a termőföld igénybevételevel járó beruházás megvalósításának szándékától, írásban lemondjon a termőföld más célú hasznosításáról szóló engedélyben foglalt jogosultságáról. Ennek hiányában az

ingatlanügyi hatóság az engedély négy éves érvényességi idején belül nem tud más személy kérelméről dönteni, hiszen azonos földterület más célú hasznosítását nem lehet többször engedélyezni.

A 14–15. §-okhoz

A hatályos szabályozáshoz képest egyértelművé teszi a Javaslat a termőföld időleges és végleges más célú hasznosításának eseteit. A hatályos szabályozáshoz hasonlóan került meghatározásra az időleges más célú hasznosítás engedélyezésére vonatkozó eljárás. Új szabályok kerültek megalkotásra a havaria miatt történő azonnali termőföld-igénybevételre.

A földvédelmi eljárás keretében külön szabályok kerültek megállapításra a végleges más célú hasznosítás egyik speciális esetére, a külterületi termőföldek belterületbe vonására. A Javaslat kimondja, hogy belterületbe vonás iránti kérelmet kizárólag önkormányzat terjeszthet elő, s meghatározza a kérelem tartalmi elemeit, továbbá megállapítja azokat az eseteket, amikor az ingatlanügyi hatóság köteles a belterületbe vonás iránti kérelmet elutasítani. A Javaslat külön rendelkezéseket állapít meg az új község alakítása, a településegyesítés megszüntetése esetén történő belterületbe vonásra. A Javaslat ezzel pótolja a hatályos szabályozásnak a termőföldek belterületbe vonására vonatkozó hiányosságait.

A 16–17. §-okhoz

A Javaslat meghatározza, hogy mi minősül termőföld engedély nélküli más célú hasznosításának, ebben az esetben kivel szemben kell lefolytatni hivatalból az eljárást, milyen döntéshozatali módok vannak (eredeti állapot helyreállításának elrendelése, avagy a más célú hasznosítás folytatásához való hozzájárulás megadása), továbbá, hogy a más célú hasznosítás folytatásához való hozzájárulás iránti kérelmet meddig lehet előterjeszteni.

Új szabály, hogy mellőzni kell a hivatalbóli eljárás lefolytatását, ha az engedély nélküli más célú hasznosítás 10 éve bekövetkezett. Ebben az esetben a bizonyítási teher elsődlegesen az igénybevevőt, mögöttesen a tulajdonost (haszonélvezőt) terheli.

A 18–20. §-okhoz

A kérelemre indult földvédelmi eljárásban az illetéket igazgatási szolgáltatási díj váltja fel, mely az ingatlanügyi hatóság bevételeit képezi.

A Javaslat tartalmazza a díjfizetés módját, a díj visszatérítésének esetét, továbbá rögzíti, hogy amennyiben a díjfizetés hiányában az ingatlanügyi hatóság mégis lefolytatja az eljárást, a meg nem fizetett díj adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Ennek szabályozására azért van szükség, mert a földvédelmi eljárásra is a Ket. rendelkezései az irányadóak. A Ket. pedig úgy

rendelkezik, hogy az igazgatási szolgáltatási díj meg nem fizetése esetén a hatóság csak megszüntetheti, de nem köteles megszüntetni az eljárását.

A földvédelmi járulék és bírság

A 21–23. §-okhoz

A hatályos szabályozáshoz képest a földvédelmi járulékmentes esetek köre csekély mértékben megváltozik.

Kikerül a járulékmentes körből a fokozottan védett természeti terület kialakítása céljából történő más célú hasznosítás esete, tekintettel arra, hogy az Inyvtv. végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet alapján 2006. január 1-jével már nem minősül művelés alól kivett területnek a fokozottan védett terület.

Szintén kikerül a járulékmentes körből az a hatályos rendelkezés, miszerint a saját célra történő lakásépítés esetén nem kell földvédelmi járulékot fizetni. Ennek oka, hogy a hatályos – területi korlátozás nélküli – rendelkezést az ügyfelek előszeretettel kívánták alkalmazni több ezer négyzetméteres termőföld-igénybevételek esetén is, jóllehet az ilyen igénybevétel célja nem kizárólag lakásépítés volt. Felülvizsgálva a szabályozást, a lakásépítés céljára történő termőföld-igénybevétel külön nevesített járulékmentes esete megszüntetésre kerül, mivel ez az eset beleértendő abba az esetbe, ha a magánszemély tulajdonos (haszonélvező) 400 négyzetméternél nem nagyobb területre vesz igénybe járulékmentesen termőföldet.

A járulékmentes más célú hasznosítások köre bővül azzal az esettel, amikor belterületbe vonásra területszervezési eljárás, nevezetesen új község alakítása, településegysítés megszüntetése miatt kerül sor. A járulékmentességet ebben az esetben az indokolja, hogy a területszervezési eljárás során az önkormányzatoknak törvényi előírás alapján kötelességük belterületet és külterületet kialakítani az új település vonatkozásában. Bővül továbbá a járulékmentes más célú hasznosítások köre a vízkárelhárítási létesítmények céljából történő termőföld igénybevétellel.

A járulékmentesség igénybevételének kijátszása elkerülése érdekében garanciális rendelkezéseket is tartalmaz a Javaslat.

A Javaslat meghatározza a földvédelmi járulék megfizetésére köteles személyt, a fizetési kötelezettség teljesítésének esedékességét, a csökkentett és emelt összegű járulékfizetési kötelezettség eseteit.

A járulék kiszámítási módját a Javaslat 1. számú melléklete tartalmazza, mely – a halastó esetét kivéve – megegyezik a hatályos szabályozással. Mivel a halastónak nincs – a földvédelmi járulék számításának alapját szolgáló –

aranykorona értéke, a halastó esetében konkrét összeg került megállapításra. A melléklet ezen túl rögzíti, hogy a járulék legkisebb mértéke 10 000 forint.

A 24-25. §-okhoz

A Javaslat meghatározza a földvédelmi bírság kiszabásának eseteit. A földvédelmi bírság mértékét a Javaslat 2. számú melléklete tartalmazza. A földvédelmi bírság esetében is 10 000 forint a minimálisan kiszabható összeg.

A hatályos szabályozáshoz képest csak a termőföld hasznosításával kapcsolatos kötelezettség, az ideiglenes, mellékhasznosítás felróható elmulasztása, továbbá az újrahasznosítás elmulasztása esetében emelkedik a bírság összege, mivel bebizonyosodott, hogy a jelenlegi mértéknek nincs visszatartó ereje.

A 26. §-hoz

A Javaslat nem változtat azon a szabályozáson, miszerint a földvédelmi járulék és bírság a központi költségvetést illeti meg, továbbá a határidőre meg nem fizetett járulék és bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

Földminősítés

A 27–30. §-okhoz

A Javaslat a földminősítési eljárás vonatkozásában a hatályos szabályokon nem változtat.

III. Fejezet

A TALAJVÉDELEM

A 31. §-hoz

A Javaslat a 2. §-ban foglalt fogalom-meghatározásokon túl kiegészítést tartalmaz a földhasználó, a beruházás valamint a beruházó fogalmának egyértelművé tétele érdekében. A Talajvédelem fejezetben (31–58. §) foglalt előírások kötelezettje egyrészt a földhasználó, másrészt a termőföldön megvalósuló, illetve arra hatást gyakorló beruházási tevékenység engedélyese, majd a megvalósulást követően annak üzemeltetője. A talajvédelmi hatóság számára nyilvánvalóvá kell válni annak, hogy a termőföldön a talaj minőségére hatást gyakorló tevékenységek engedélyezése, továbbá az engedélyben foglalt talajvédelmi előírások betartásának ellenőrzése során jogi értelemben ki a talajvédelmi szempontból vizsgált tevékenység felelőse.

A 32–33. §-okhoz

A Javaslat meghatározza a talajvédelem állami feladatait, melyeket a földügyért felelős miniszter a talajvédelmi hatóság útján lát el. Meghatározza azokat a feladatokat, amelyek ellátásáról az államnak kell gondoskodnia annak érdekében, hogy a talajokról megfelelő mennyiségű adat, információ, szakszerűen feldolgozott és nyilvántartott térképanyag, stb. álljon rendelkezésre, továbbá a talajok állapotáról rendszeres mérés, megfigyelés (monitorozás) működjön. Ennek érdekében Talajvédelmi Információs és Monitoring rendszer működtetését írja elő. A talajvédelem eszközszerének fejlesztése, a közvélemény tájékoztatása, informálása, a talajvédelmi adatok nyilvánossága elősegíti összetársadalmi szinten a talajvédelem jelentőségének felértékelődését és a talajvédő gazdálkodás elterjedését. A talajvédelmi hatóság naprakész működéséhez szükséges talajvédelmi hatósági adatbázis kialakítását írja elő a Javaslat, amely a jelenleg lokálisan működő hatósági adatbázisok helyett egységes szerkezetű rendszer létrehozását eredményezi. A hatósági adatbázis a hatósági eljárások során szükséges ügyfél-azonosítások érdekében személyes adatokat is tartalmaz.

A 34. §-hoz

Magyarország talajkészlete a nemzeti vagyon részét képezi, ezért az államnak kiemelten kell kezelnie a termőföld talaját veszélyeztető és a földhasználó erejét legtöbb esetben meghaladó talajdegradációs folyamatok (pl. erózió, talaj-savanyodás, szikesedés, szervesanyag-fogyás) megelőzésével, illetve a kedvezőtlen talajállapot megszüntetésével összefüggő tevékenység anyagi ösztönzését. Az állam feladata ezzel együtt, hogy a talajokat veszélyeztető folyamatok kedvezőtlen hatásának megelőzését, a talajminőség javítását szolgáló technológiák kidolgozását, megújítását elősegítse, az ezekkel kapcsolatos információkról a tudatos talajvédő földhasználat elterjesztése érdekében a földhasználókat és a beruházókat rendszeresen, széles körben tájékoztassa.

A 35. §-hoz

Arra figyelemmel, hogy a gazdálkodás során a termőföld ökológiai adottságaihoz nem igazodó helytelen technológia megválasztásával, az ebben megnyilvánuló rövidtávú szemlélettel tartósan károsodhat a talaj termékenysége, biológiai aktivitása, a Javaslat előírja a földhasználónak a talajvédő földhasználat folytatását.

A 36. §-hoz

Magyarországon mintegy 2.3 millió ha termőföld terület veszélyeztetett víz- és szél-erózióval. Tekintettel arra, hogy az erózió nem csupán az adott földhasználó földterületének termékenységét veszélyezteti, hanem igen káros következményeket jelenthet a környező földterületek talajára is, a Javaslat részletesen meghatározza művelési áganként (szántó-, ültetvény- és legelő területeken) a talajvédő

földhasználat követendő szabályait. Ha az előírások az adott területen nem alkalmasak a talaj erózió elleni védelméhez, művelésiág-váltással, gye-, cserje-, erdősáv telepítéssel, vagy műszaki beavatkozással kell a kedvezőtlen folyamat ellen védekezni.

A 37–38. §-okhoz

A talajok termékenységét kedvezőtlenül befolyásoló folyamat a savanyodás és a szikesedés. A savanyodás Magyarországon e termőföld területek közel 50%-át érinti különböző mértékben. Ezekben a talajokon az esetleges nehézfém szennyezések is mobilizálódhatnak és fennáll a veszélye azok táplálékláncba kerülésének. Igen káros talajdegradációs folyamat az ún. másodlagos szikesedés, amelyet az öntözővíz kedvezőtlen minősége idézhet elő. Fentiek megelőzése, illetve a káros folyamatok csökkentése érdekében tartalmaz előírásokat a Javaslat.

A 39–40. §-okhoz

A talaj termékenységét, kedvező biológiai aktivitását leginkább kedvezőtlenül befolyásoló folyamat a talaj szerves anyagának folyamatos csökkenése. A talaj szerves anyaga csupán a helytelen talajművelés következtében is csökkenhet, amennyiben nem gondoskodik a földhasználó annak pótlásáról. Figyelembe véve, hogy Magyarországon az állatállomány jelentős mértékben lecsökkent, ezzel lényegesen kevesebb a képződő és kijuttatható szervesanyag, valamennyi olyan technológiai elemet alkalmazni kell, amellyel a fogyó szervesanyag pótolható. A talaj szervesanyagának „természetes” fogyásán túl nem egyszer előfordul a termőföld humuszos termőrétegének tudatos letermelése hasznosítás céljából. Ezt a tevékenységet tiltja a Javaslat. A talaj tömörödésének megelőzése az utóbbi évek gyakori belvizeinek kialakulását is csökkenti.

A 41–42. §-okhoz

A földhasználó általában tudatosan nem szennyezi talaját, ott hulladékot, ún. talajidegen anyagot nem helyez el, azonban felelős azért, hogy az általa használt termőföldön illegális hulladéklerakás ne történjen. A mezőgazdasági földhasználat során a szakszerűtlen tápanyag-gazdálkodás a környezet terhelését eredményezheti azáltal, hogy a növény által fel nem vett tápanyag a talajban feleslegben maradva bemosódik a csapadékkal és szennyezi a vizeket, vagy erózióval hozzájárulhat a felszíni vizek eutrofizációjához.

A 43–44. §-okhoz

Napjainkban a talajvédelem szempontjából egyik leginkább problémás terület az ország infrastrukturális, kommunális fejlődésével, továbbá az urbanizációval együtt járó beruházások során a termőföld területek talajának megóvása, az ország „humuszvagyónának” megőrzése. Az elmúlt években a nagyberuházásokkal összefüggésben tapasztalt visszasságok (pl. termőföld területekről a talaj

letermelése mezőgazdasági tereprendezésnek álcázva) indokolják, hogy a beruházásokkal kapcsolatos szabályok minden résztvevő számára átláthatóak és egyértelműek legyenek.

A termőföld igénybevételeivel, valamint a termőföldre hatással bíró különböző beruházások – útépitési, ipari, településfejlesztési, mezőgazdasági, stb. – megvalósítása és üzemeltetése során teljesítendő talajvédelmi előírásokkal ezért részletesen foglalkozik a Javaslat. Fontos szabály, hogy egy beruházás során az építés megvalósításához letermelt humuszos termőrétetet teljes mennyiségében csak eredeti funkciójának megfelelően a talaj felső talajrétegeként, vagy természetközeg előállítására lehet felhasználni. Ha a letermelt termőrétet felhasználását a beruházás helyszínén, illetve annak környezetében az adott körülmények nem teszik lehetővé, az értékesíthető, elszállítható. A megvalósítás során feleslegessé vált, mentett humuszos termőrétet mennyiségéről és felhasználásáról a beruházónak nyilvántartást kell vezetnie.

A 45–48. §-okhoz

A Javaslat a termőföld területek talajvédelme érdekében a földhasználó, illetve a beruházó kötelezettségein túl is meghatároz általános kötelezettségeket és ezáltal kiterjeszti azokat a társadalom valamennyi szereplőjére annak érdekében, hogy a kialakulóban lévő környezettudatos szemlélet a termőföldek talajvédelmét segítse elő.

A 49. §-hoz

A talajvédelmi hatóság a Javaslatban előírt talajvédelmi kötelezettségek közül néhányat hatósági engedélyhez köt. Az engedélyezési eljárást az indokolja, hogy ezen tevékenységek folytatásához meghatározott vizsgálatokra alapozott ún. talajvédelmi tervet vagy laboratóriumi vizsgálatokra alapozott számításokat kell a kérelmezőnek benyújtania annak igazolásához, hogy az adott tevékenység a talaj minőségében nem okoz kárt, vagy a jelentős forrás felhasználásával végrehajtott beavatkozás megfelelően hasznosul. Ha a termőföld tulajdonosa és használója nem egyezik meg, ezen beavatkozások közül a mezőgazdasági célú tereprendezés, erózió elleni védelemhez szükséges műszaki beavatkozás, létesítmények elhelyezésének engedélyezéséhez, továbbá szennyvíz, szennyvíziszap felhasználásának, illetve nem mezőgazdasági eredetű nem veszélyes hulladékok felhasználásának engedélyezéséhez be kell szerezni a tulajdonos vagy a termőföld használójának hozzájárulását. Erre azért van szükség, mivel ezen beavatkozásokkal együtt az adott földrészleten alkalmazható technológiát szükségszerűen módosítani kell (pl. bizonyos növények nem termelhetők meghatározott időtartamig). A Javaslat alapján hígtrágya, szennyvíz, szennyvíziszap és bármilyen nem veszélyes hulladék termőföldön történő felhasználása csak öt évre engedélyezhető. Ha öt év letelte után ellenőrző talajvizsgálat igazolja, hogy ezek az anyagok nincsenek káros hatással a talajra, a tevékenység ismételen öt évre engedélyezhető.

Az 50–51. §-okhoz

A talajvédelmi hatóság egyes földvédelmi eljárásokban, illetve más engedélyezési eljárásokban szakhatóságként közreműködik annak érdekében, hogy az engedélyhez kötött tevékenység során a talaj védelmével összefüggő előírásokat meghatározza. A Javaslat meghatározza azokat a tevékenységeket, melyek engedélyezése során a talajvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalásához talajvédelmi tervet kell benyújtani.

Az 52–54. §-okhoz

A Javaslat keretjelleggel határozza meg a talajvédelmi hatóság tevékenységét, mely szerint egyes termőföldön folytatott tevékenységeket kérelemre engedélyez, illetve külön jogszabály szerint szakhatóságként vesz részt egyéb engedélyezési eljárásokban. A Javaslat kimondja, hogy a talajvédelmi hatósági eljárások lefolytatásáért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Az engedélyekben előírt talajvédelmi követelmények betartását a hatóság az arcképes igazolvánnyal rendelkező talajvédelmi felügyelő útján ellenőrzi, illetve jogsértés esetén intézkedik.

Az 55. §-hoz

A Javaslat bevezeti a talajvédelmi járulék jogintézményét. A talajvédelmi járulékot a beruházások során letermelt és mentett humuszos termőréteg helyben felhasználásra nem kerülő része után a beruházó fizeti meg annak m³-ben meghatározott mennyisége után. A Javaslat szerint a járulék egységnyi mértéke a letermelt termőréteg humusztartalmától függ. A talajvédelmi járulék mértékét a talajvédelmi hatóság állapítja meg a beruházás engedélyezéséhez benyújtott dokumentumok alapján. A talajvédelmi járulékot annak is meg kell fizetnie, aki engedély nélkül távolítja el egy adott termőföld területéről a termőréteget. Ebben az esetben a talajvédelmi hatóság az érintett termőföld területe alapján állapítja meg a fizetendő talajvédelmi járulékot.

Az 56–57. §-okhoz

A termőtalaj minőségében okozott károk az esetek jelentős részében maradandóak, ezért a talajvédelmi hatóság eljárásai során jogsértés esetén nem lehet eltekinteni a bírság kiszabásától. Ennek szellemében tehát a Javaslat a 3. számú mellékletben rendelkezik a talajvédelmi bírság tényállásairól és az azokhoz tartozó bírság mértékekről. A bírság mértéke arányos a talajkárosítással érintett területtel. A kis területet érintő, de jelentős kárt okozó tevékenység esetére a javaslat megadja a kiszabásra kerülő legkisebb bírságösszeget. A legsúlyosabb bírsággal a Javaslat a talajvédelmi szempontból legsúlyosabbnak ítélt vétséget, a talaj felső termőrétegének eltávolítását, azaz felső humuszos termőrétegének indokolatlan és engedély nélküli letermelését bünteti. A Javaslat szerint ha a jogsértő tevékenységgel érintett földrészletnek több földhasználója vagy több

tulajdonosa van, a talajvédelmi bírság a földhasználókat vagy tulajdonosokat egyetemlegesen terheli, tekintettel arra, hogy a talajvédelmi járulék nem szankció jellegű befizetés, ezért a talajvédelmi bírság megfizetése nem mentesít a járulék megfizetése alól.

Az 58. §-hoz

A Javaslat szerint a talajvédelmi járulék, a talajvédelmi bírság, valamint a talajvédelmi szakigazgatási szolgáltatási díjak együtt a talajvédelmi szakigazgatás bevételeit képezik. Ezt a bevételt – elkülönítetten kezelve a talajvédelmi hatósági feladatokat ellátó intézmény beszámolási kötelezettségének előírása mellett – csak a törvényben meghatározott feladatokhoz (monitorozáshoz, információs rendszerek létrehozásához, tájékoztatáshoz, stb.) lehet felhasználni.

IV. Fejezet

A GYÜMÖLCSÜLTETVÉNY TELEPÍTÉSÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE, NYILVÁNTARTÁSA

Az 59. §-hoz

A Javaslat meghatározza, hogy milyen gyümölcsültetvény telepítéséhez kell engedély. A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvényre és annak végrehajtási rendeleteire hivatkozva – mint külön jogszabály – meghatározza a telepíthető fajtákat.

Az 59. § (2) bekezdése meghatározza a telepítési engedélykérelem tartalmát, míg a (3) bekezdés rögzíti a telepítési hatóság feladatát. A nagy értékű beruházások miatt fontos a szakhatósági vélemények előzetes beszerzése, valamint a termék tanács piac orientáló szerepe, ezért rögzíti a Javaslat közreműködésüket.

A 60. §-hoz

Az ültetvényt telepítő bejelentési kötelezettségét írja elő, amely alapján a mezőgazdasági igazgatási szerv (MVH) rögzíteni tudja a telepítési, illetve ültetvény kivágási adatokat. A termőre fordulást a növénytermesztési hatóság (MgSzH) által kiadott hatósági bizonyítvánnyal kell igazolni, annak érdekében, hogy az adatbázisba valós tények kerüljenek.

A 61–63. §-okhoz

A Javaslat tartalmazza a gyümölcsültetvény-kataszter adattartalmát, az adatok kezelését, esetleges hiánypótlásokat, a változások bejelentését. A katasztert vezető intézményként a mezőgazdasági igazgatási szervet (MVH) jelöli meg.

A 64. §-hoz

Az (1) bekezdés a mezőgazdasági igazgatási szerv (MVH) ellenőrzési jogkörét, és az ellenőrzéshez igénybe vehető, a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv (FÖMI) közreműködését rögzíti.

A (2) bekezdés a jogsértőkkel szembeni szankcióról rendelkezik.

V. Fejezet

HATÁLYBA LÉPÉS, ÁTMENETI ÉS FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

A 65–66. §-okhoz

A Javaslat szerint a törvény rendelkezései a kihirdetést követő 46. napon lépnek hatályba. A Javaslat 18–20. §-ai, melyek a kérelemre indult földvédelmi eljárásban az illetéket felváltó igazgatási szolgáltatási díjról rendelkeznek, 2008. január 1-jén lépnek hatályba.

A 66. § a felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza egyrészt a Kormány részére az eljáró hatóságok kijelölésére, másrészt a földügyért felelős miniszter részére rendeletek megállapítására.

A 67. §-hoz

A Javaslat miniszteri rendeletek kiadása érdekében módosítja a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (14) bekezdésének felhatalmazó rendelkezését. E szerint felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben tegye közzé a külön jogszabály szerinti nitrátérzékeny területeket a MePAR szerinti blokkok szintjén, valamint meghatározza a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályait és az ezzel összefüggő adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjét.

A Javaslat kiegészíti a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 33/1976. (IX. 5.) MT rendelet 32. § (1) bekezdését.

A módosítás indoka az, hogy az MT rendelet 32. § (1) bekezdése alapján „Mezőgazdasági rendeltetésű vagy mezőgazdaságilag hasznosítható föld kisajátítására akkor kerülhet sor, ha a földnek a mezőgazdasági termelésből való kivonását, illetőleg a művelési ág megváltoztatását – a külön jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően – engedélyezték. Az engedélyezést tartalmazó jogerős határozatot – nyomvonalas létesítmény céljára történő kisajátítás esetében a

helyszíni bejárásról felvett jegyzőkönyvet – mellékelni kell a kisajátítási kérelemhez.”

A Javaslát alapján a fenti rendelkezés alkalmazásának nincs helye a termőföld földhivatali engedély nélküli más célú hasznosítása esetén.

A Javaslát tehát akként módosítja az MT rendelet hivatkozott bekezdését, hogy a kisajátítási hatóság döntéséhez ne legyen szükség a földhivatali döntésre, amennyiben földhivatali engedély nélkül vesznek igénybe magántulajdonban álló termőföldet.